

СТРАНИ ЈЕЗИК

Годишњи фонд часова: **62**
Разред: **трећи**

ЦИЉ	ИСХОДИ НА КРАЈУ ДРУГОГ РАЗРЕДА Ученик ће бити у стању да:	ПРЕПОРУЧЕНЕ ТЕМЕ ОПШТЕ И СТРУЧНЕ И ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ
<p>СЛУШАЊЕ</p> <p>Оспособљавање ученика за разумевање усменог говора</p>	<ul style="list-style-type: none"> • разуме изразе које наставник употребљава током часа да би дао упутства за рад и друго; • разуме кратке дијалоге и монолошка излагања до осам реченица, које наставник исказује природним темпом, други ученици или их чује преко звучног материјала, а који садрже искључиво обрађену језичку грађу; • разуме једноставне песме у вези са обрађеном тематиком; • разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу. 	<p>ОПШТЕ ТЕМЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Свакодневни живот (комуникација међу младима, генерацијски конфликти и начини превазилажења, међувршњачка подршка) • Образовање (образовање у земљама чији се језик учи, школовање које припрема за студије или свет рада, образовање за све) • Познати региони у земљама чији се језик учи, њихова обележја • Културни живот (манифестације које млади радо посећују у земљи и земљама чији се језик учи, међународни пројекти и учешће на њима) • Заштита човекове околине (акције на нивоу града, школе, волонтерски рад) • Медији (штампа, телевизија, електронски медији) • Интересантне животне приче и догађаји • Свет компјутера (млади и друштвене мреже) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Представљање себе и других 2. Поздрављање (састајање, растанак, формално, неформално, специфично по регионима) 3. Идентификација и именовање особа, објеката, боја, бројева итд.) 4. Давање једноставних упутстава и команди 5. Изражавање молби и захвалности 6. Изражавање извињења 7. Изражавање потврде и негирање 8. Изражавање допадања и недопадања 9. Изражавање физичких сензација и потреба 10. Исказивање просторних и временских односа 11. Давање и тражење информација и обавештења 12. Описивање и упоређивање лица и предмета 13. Изрицање забране и реаговање на забрану 14. Изражавање припадања и поседовања 15. Скретање пажње 16. Тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања
<p>ЧИТАЊЕ</p> <p>Оспособљавање ученика за разумевање прочитаних текстова</p>	<ul style="list-style-type: none"> • разуме упутства за израду вежбања у уџбенику и радним листовима; • разуме смисао краћих писаних порука и илустрованих текстова о познатим темама (око 70 речи) са великим бројем изрза у честој употреби и интернационализама; • издваја основне информације из краћег прилагођеног текста у вези са неком особом или догађајем (ко, шта, где, када...). 		<ol style="list-style-type: none"> 17. Тражење и давање дозволе 18. Исказивање честитки 19. Исказивање препоруке 20. Изражавање хитности и обавезности 21. Исказивање сумње и несигурности
<p>ГОВОР</p> <p>Оспособљавање ученика за кратко</p>	<ul style="list-style-type: none"> • разговетно изговара гласове, посебно оне које наш језик не познаје, акцентује речи, поштује ритам и интонацију при спонтаном говору и 		

<p>монологско излагање и за учешће у дијалогу на страном језику</p>	<p>читању;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ступи у дијалог и у оквиру шест - седам реплика, постављањем и одговарањем на питања, води разговор у оквирима комуникативних функција и познате лексике; • монологски, без претходне припреме, али уз наставников подстицај, у десетак реченица представи себе или другога, уз помоћ питања саопшти садржај дијалога или наративног текста, или опише слику, лице, предмет и ситуацију; 		
<p>ИНТЕРАКЦИЈА</p> <p>Оспособљавање ученика за учешће у дијалогу на страном језику и размену краћих писаних порука</p>	<ul style="list-style-type: none"> • реагује вербално или невербално на упутства и постављена питања у вези са конкретном ситуацијом; • поставља једноставна питања и одговара на њих; • може да изрази слагање и неслагање, да се договара, предлаже и прихвата, односно одбија предлог • учествује у комуникацији на часу (у пару, у групи, итд.); • тражи разјашњења када нешто не разуме. 		
<p>ПИСАЊЕ</p> <p>Оспособљавање ученика за писање краћих текстова различитог садржаја</p>	<ul style="list-style-type: none"> • допуњава и пише речи и кратке реченице на основу датог модела, слике или другог визуелног подстицаја; • пише пригодне честитке, поруке и електронска писма користећи модел; • пише своје личне податке и податке других особа (име, презиме и адресу); • одговори на једноставна питања (ко, шта, где) која се односе на обрађене теме, ситуације у разреду или њега 		

	лично; • прави спискове с различитим наменама (куповина, прославе рођендана, обавезе у току дана...).		
ЗНАЊЕ О ЈЕЗИКУ Оспособљавање ученика да препознаје основне принципе граматичке и социолонгвистичке компетенције	• препознаје шта је ново научио; • схвата значај познавања језика; • увиђа могућности позитивног трансфера знања и стратегија стечених учењем првог страног језика; • користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости); • разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима.		

Кључни појмови садржаја: читање, слушање, писање, говор, знање о језику, медијација, интеркултурност

ГРАМАТИЧКИ САДРЖАЈИ

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

1. Именице

Властите именице и заједничке, одговарајући род и број: *Maria, Giovanni, Belgrado, Roma, Signor Rossi, Signora Rossi, i miei genitori, il nostro paese, questa casa* итд.

2. Члан

Облици одређеног и неодређеног члана. Основна употреба.

Слагање одређеног и неодређеног члана са именицом или придевом.

Члан спојен с предлозима *di, a, da, in, su* и *con*.

Одређени члан испред датума: *Oggi è il 25 novembre*. Испред имена дана у недељи *Abbiamo lezioni di lingua italiana il lunedì e il giovedì*.

Партитивни члан као суплетивни облик множине неодређеног члана (*C'è un libro: Ci sono dei libri*).

Употреба члана уз присвојни придев и именице које исказују блиско сродство (*Mia sorella si chiama Ada. Domani andiamo a Roma con i nostri nonni*).

Положај члана и предлога уз неодређени придев *tutto*.

Партитивни члан. *Mangio delle mele*. Изостављање у негацији. *Non mangio pane*. Употреба предлога *di* уз изразе који изражавају одређену количину. *Prendo un bicchiere d'acqua minerale*.

3. Заменице

Личне заменице у служби субјекта: *io, tu, lui, lei, Lei, noi, voi, loro*.

Наглашене личне заменице у служби објекта: *me, te, lui, lei, Lei, noi, voi, loro*.

Наглашене личне заменице у служби директног објекта *complemento oggetto*: *mi, ti, lo, la, La, ci, vi, li, le*

Присвојне заменице (*mio, tuo, suo, nostro, vostro, loro*). Показне заменице (*questo, quello*).

Упитне заменице *chi?* и *che?/ che cosa?*

4. Придеви

Описни придеви, слагање придева и именице у роду и броју. Описни придеви *buono* и *bello*; неодређени придев *tutto*.

Компарација придева, компаратив: *Maria è più alta di Marta. Noi siamo più veloci di voi.*

Присвојни придеви: *mio, tuo, suo, nostro, vostro, loro*. Употреба члана уз присвојне придеве.

Показни придеви: *questo, quello*.

Назив боја, морфолошке особености придева *viola, rosa, blu, arancione*.

Главни бројеви (преко 1000) и редни (до 20)

5. Предлози

Прости предлози *di, a, da, in, con, su, per, tra, fra* и њихова основна употреба.

Предлози *dentro, fuori, sotto, sopra, davanti, dietro*.

Употреба предлога **di** (*Marco finisce di fare i compiti. La mamma dice di non fare tardi*), **a** (*Vado a giocare. Sei bravo a pattinare. Usciamo a giocare con gli amici.*).

6. Глаголи

Садашње време (*Presente Indicativo*) трију конјугација. Садашње време неправилних глагола: *essere, avere, andare, fare, bere, venire, stare, uscire, dire*.

Садашње време модалних глагола *volere, dovere, potere, sapere*.

Императив (*Imperativo*), заповедни начин, без облика за треће лице множине).

Повратни глаголи.

Употреба глагола *piacere*.

Перфект (*Passato Prossimo*) - само одређени број најфреквентнијих глагола: *Ho finito. Ho dimenticato il mio quaderno. Sono andato da mia nonna*. Перфект модалних глагола *volere, dovere, sapere. Sono dovuto andare dal dentista. Ho potuto leggere i titoli in italiano*.

Кондиционал презента (*Condizionale Presente*) глагола *potere* и *volere*: *Vorrei un chilo di mele, per favore! Potresti prestarmi il tuo libro di italiano?*

Футур правилних глагола. *Noi torneremo a casa alle cinque*.

7. Прилози

Потврдни, одређени (*si, no*). Основни прилози *bene, male, molto, poco, troppo, meno, più* и прилошки изрази за одређивање времена (*prima, durante, dopo*) и простора. *a destra, a sinistra, dritto, davanti, dietro, sotto, sopra, su, giù*

Упитни прилози: *quando?, come?, perché? dove?*

Речце

8. Речца *ci* (с прилошком вредношћу).

9. Везници: *e, o, ma*.

10. Реченица:

Проста и проширена реченица у потврдном и у одричном облику.

Субјекат и предикат и један од додатака. Примери: *Marco legge, Marco legge un libro. Il libro è sul tavolo*.

Упитна реченица:

с конструкцијом изјавне реченице потврдног облика и упитном интонацијом (*Leggete? Scrivete bene?*);

с конструкцијом изјавне реченице у одричном облику и упитном интонацијом (*Non leggete? Non scrivete?*).

Ред речи у реченици.

Структуре везане за свакодневне ситуације у разреду

Chi è assente. Presenti tutti? Cancella la lavagna, per favore! Vieni qua/qui! Vieni alla lavagna! Va' al tuo posto! Ascoltate la cassetta! Ascoltate bene! Attenzione! (Fate) silenzio! Lavorate in gruppo/ in coppia! Scrivete la data!

Ascoltate e ripetete! Siete pronti? Fa'la domanda a Pietro! Domanda a Pietro! Rispondi! Apri/Chiudi la finestra/ porta Ascoltate bene! Attenti alla consegna! Dagli/dalle il tuo libro! Dagli/dalle la penna! Prendi il tuo libro! Apri a pagina... Vogliamo giocare? Giochiamo? Che gioco volete fare? Con che cosa volete giocare? Chi ha vinto? Vince/Ha vinto... Cantiamo? Cantiamo tutti insieme!

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Именице (заједничке, властите)

Рецептивно усвајање рода, броја и падежа помоћу члана, наставака и детерминатива. Продуктивно коришћење номинатива, датива и акузатива јединице и номинатива и акузатива множине, са одговарајућим предлозима и без предлога у говорним ситуацијама које су предвиђене тематиком. Саксонски генитив.

Ich lese den Roman "Emil und Detektive". Hilfst du deiner Mutter? Hilfst du Michaelas Mutter?

Члан

Рецептивно и продуктивно усвајање одређеног и неодређеног члана уз именице у наведеним падежима. Сажимање члана *im, am, ins* (рецептивно). Нулти члан уз градивне именице (рецептивно и продуктивно). Присвојни детерминативи у номинативу, дативу и акузативу јединице и множине (рецептивно).

Ich liege im Bett. Dort steht ein Computer. Der Computer ist neu. Ich trinke gern Milch. Zeig mir dein Foto!

Негација

Kein у номинативу и акузативу. *Nein, nicht.*

Nein, das weiß ich nicht. Ich habe keine Ahnung.

Заменице

Личне заменице у номинативу (продуктивно), дативу и акузативу јединице и множине (рецептивно).

Er heißt Peter. Wann besuchst du uns?

Придеви

Описни придеви у саставу именског предиката, а само изузетно у атрибутивној функцији (рецептивно).

Sie ist Lehrerin. Du bist nicht da. Er ist groß.

Предлози

Датив - *bei, mit, aus, vor*; акузатив - *für*; датив/акузатив - *in, an, auf*. Увезбавају се рецептивно уз именице у одговарајућим падежима (рецептивно).

Susi ist bei Christian. Ist das ein Geschenk für mich? Ich bin im Park/ auf dem Spielplatz.

Прилози

Најфреквентнији прилози и прилошке фразе: *links, rechts, hier, dort, da, heute, morgen, jetzt, morgen nach dem Frühstück.*

Глаголи

Презент најфреквентнијих слабих и јаких глагола - простих и глагола са наглашеним или ненаглашеним префиксом, помоћних глагола *sein* и *haben*, модалних глагола *wollen, sollen, müssen* и *dürfen* (рецептивно), као и *können* и *möchten* (рецептивно и продуктивно) у потврдном, одричном и упитном облику јединице и множине. Презент са значењем будуће радње; претерит глагола *sein* и *haben* (рецептивно и продуктивно). Најфреквентнији рефлексивни глаголи и императив јаких и слабих глагола (рецептивно).

Ich heiße Peter. Gibst du mir deine Telefonnummer? Ich stehe immer um 7 Uhr auf. Sie fährt gern Rad. Kannst du schwimmen? Ich fahre im Sommer nach Österreich. Wo warst du gestern? Möchtest du Basketball spielen? Maria war krank, sie hatte Grippe.

Бројеви

Основни до 100.

Казивање времена по часовнику (у неформалној употреби).

Реченица

Основне реченичне структуре у потврдном, одричном и упитном облику. Проширивање основних реченичних структура (субјект - предикат - објект) подацима о пропратним околностима. Продуктивно коришћење негација *nicht* и *kein*. Упитне реченице уведене упитном речју. Неуведене упитне реченице.

Peter liest. Peter liest ein Buch. Peter liest heute ein Buch. Peter liest nicht. Peter liest keine Zeitung. Liest Peter ein Buch? Was liest er?

РУСКИ ЈЕЗИК

Ученици треба да разумеју и користе:

1. Обележја сугласничког и самогласничког система руског језика: изговор гласова који се бележе словима *ж, ш, ч, џ, л*; писање самогласничких слова после сугласника *к, г, х, ж, ш, ч, џ*; изговор и бележење парних тврдих и меких, звучних и беззвучних сугласника; изговор гласова у групама *чт, чн; сч, зч; ши, зи; тся, ться; стн, здн, вств*. Начини бележења гласа *ј* (Сва наведена обележја требало би усвојити рецептивно).

Типови упитне интонационе конструкције (рецептивно и продуктивно).

2. Слагање субјекта (именица, заменица) и сложеног глаголског предиката: *Олег начинает рисовать. Я умею играть на гитаре.* (рецептивно и продуктивно)

3. Основни појмови о употреби глаголског вида: *Мальчик всю ночь читал книгу, и наконец ее прочитал.* (рецептивно)

4. Употреба облика простог и сложеног будућег времена: *Я напишу тебе. Что ты сегодня будешь делать?* (рецептивно)

5. Употреба садашњег и прошлог времена глагола *петь, пить, мыть*, у функцији предиката: *Аня прекрасно поет. Миша пил сок. Ты моешь руки перед едой?* (рецептивно и продуктивно)

6. Слагање броја и именице: *один дом, два (три, четыре) дома, пять домов; одна парта, две (три, четыре) парты, пять парт; один год, два (три, четыре) года, пять лет* (рецептивно).

7. Исказивање посесивности: *мой (твой, наш, ваш) дом, моя (твоя, наша, ваша) мама* (рецептивно и продуктивно); *тетрадь Ани, мамина блузка* (рецептивно); *его (ее, их) дом* (рецептивно).

8. Исказивање временских односа: *Который час? Ровно час; пять минут второго; половина второго; без пяти два.* (рецептивно).

9. Исказивање допадања и недопадања: *я люблю... я не люблю...; мне нравится... мне не нравится...* (рецептивно).

10. Исказивање просторних односа: *на столе, над столом, под столом, за столом.* (рецептивно).

11. Конструкције са основним глаголима кретања: *Я иду домой. Вова каждый день ходит в школу. Мы едем на машине за город. Мы часто ездим на море.* (рецептивно)

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Ученици треба да разумеју и користе:

1. Презентативе *c'est/ce sont; voici/voilà; il y a: C'est ma soeur. Ce sont mes parents. Voici Miki, notre chien. Voilà nos chats. Il y a cinq chats.*

2. Средства која указују на лице:

а) личне заменице у функцији субјекта (и испред глагола који почињу самогласником): *J'habite Novi Sad. Nous avons des amis en France. Ils ont des jeux de société. Le jeu qu'elles adorent, c'est....*

б) наглашене личне заменице (усамљене): *Qui veut effacer le tableau? - Moi! Qui a trouvé ce chaton? - Elles!*

в) личне заменице у функцији директног и индиректног објекта (ненаглашене личне заменице за прво и друго лице): *Tu m'écoutes? El les vous connaissent bien. Je te donnerai mon devoir.*

(за треће лице): *Tu l'aimes beaucoup? Vous pouvez le dire à Marta? Nous les voyons souvent. Il lui fait des misères, puis il lui donne des bonbons! Je leur écris tous les jours.*

3. Актуализаторе именице (члан - одређени/неодређени/нулти, демонстративе, посесиве, квантификаторе): *Le pays où nous avons passé nos vacances, c'est la Suisse. C'est un très beau pays. Il y a des lacs et des montagnes. Sur cette photo, c'est mon copain Pierre: il est guide. Ces deux filles sont ses soeurs: Marie est infirmière, elle a 23 ans; Sophie est étudiante, elle a 20 ans.*

4. Модалитете реченице: афирмацију, негацију, интерогацију (која садржи афирмацију и негацију, као и потврдни одговор *si*): *ne/n'.... pas/personne/jamais/rien*, губљење *ne/n'* у фамилијарном говору): *On va au cinéma ce soir. Je l'invite Je ne veux pas venir avec toi/Je veux pas ... Je n'aime pas tes amis/ J'aime pas... Je ne vois personne... Ils ne font jamais ce que je propose Tu ne veux rien me dire? Vous êtes toujours à ...? Vous ne devez pas prendre le train de midi? Si! Est ce que vous connaissez X? Savez-vous où je peux trouver X, s'il vous plaît? Quand est-ce qu'il revient? Pourquoi partez-vous si tôt*

Средства за исказивање просторних односа: *ici/là/là-bas; en haut/en bas; à gauche/à droite/en face/tout droit.*

6. Квалификацију

- помоћу компаратива супериорности и суперлатива: *Je suis plus fort que toi! C'est ma meilleure amie,*

- помоћу компаративног *comme*: *Je suis comme toi!*

Детерминацију помоћу релативних реченица: релативне заменице

qui, que, où: Le village que nous avons visité s'appelle...; le village qui se trouve au bord du Danube s'appelle...; le village où est né mon père s'appelle...

7. Средства за исказивање временских односа:

- временске индикаторе *hier, demain, en ce moment/à ce moment-là; aujourd'hui/ce jour-là*

- везнике *quand, lorsque* и везички израз *pendant que*.

8. Глаголске начине и времена:

- презент, сложени перфект, имперфект, футур први индикатива, као и перифрастичне конструкције: блиски футур, блиска прошлост: *Je lis beaucoup; ce roman, je viens de le finir; cette BD, je vais la lire pendant les vacances;*

- презент субјунктива глагола прве групе (после *il faut que*): *Il faut que tu racontes ça à ton frère*, као и рецептивно: *Il faut que tu fasses/ que tu ailles/ que tu sois/ que tu lises/ que tu saches/ que tu écrives;*

- презент кондиционала (у изражавању сугестије/савета): *On pourrait lui montrer ma bibliothèque!*

- императив *sois, soyez*.

9. Личне глаголске облике и безличне глаголске облике са инфинитивном допуном, директном и препозиционалном: *Ils veulent aller au cinéma. Il faut travailler plus. Je dois travailler. Je peux travailler. Il apprend à parler français.*

Употребу глаголских израза *avoir la permission de, avoir le temps de*: *Nous avons la permission de rester jusqu'à minuit! Je n'ai pas le temps de ranger ma chambre, je suis en retard.*

Глаголе који уводе комплетивну реченицу са везником *que*: *Il pense que c'est trop loin. Il dit que c'est très loin.*

10. Средства за исказивање логичких односа:

- узрок: *Pourquoi tu ne viens pas avec nous? Parce que je n'ai pas fini mon travail. Il part car il est fatigué. J'ai compris cette phrase grâce à ta mère!*

- последица: *Il ne fera pas beau, il faut donc organiser la fête dans un restaurant.*

- позиција: *Je sais chanter, mais pas danser.*

ШПАНСКИ ЈЕЗИК

Ученици треба да разумеју и користе:

1. Именице - властите и заједничке, одговарајући род, број, са детерминативом: *María, Juan, Belgrado, Madrid, Señor, Señora, Profesor, Profesora, la ciudad, el rio, mis padres, su madre, nuestro país, sus hijos, este alumno, ¿qué libro?*

2. Детерминативе:

а) одређени и неодређени члан: *el, la, los, las, un, una, unos, unas.*

б) сажети облици: *del, al*

в) показни придеви и показне заменице: *este, ese, aquel; éste, ése, aquél*

г) присвојни придеви и присвојне заменице: *mi/mío, tu/tuyo, su/suyo, nuestro, vuestro, su/suyo*

3. Ненаглашене заменице за директни и индиректни објекат: *¿Tus amigos? No los conozco./¿Este libro?Te lo doy. ¿Puedes ayudarme? Само рецептивно: te lo digo.*

5. Придеве - одговарајући род, број, место односу на именицу (само немаркирано, односно иза именице), поређење: *una canción bonita, un libro divertido, Silvia es más grande que su hermana, una casa grande,*

6. Бројеве: основне преко 1000, редне до 5

7. Питања која захтевају одговор *si/no* и питања са упитном речју: *¿Puedes ayudarme? ¿Conoces a mi prima? ¿Cuándo vienes? ¿Dónde vives? ¿Cómo te llamas? ¿Por qué no vas?*

8. Негацију: *No viene con nosotros. No conozco a tu hermana.*

9. Заповедни начин: *¿Ven con Pedro!* Само рецептивно негиране конструкције: *¡No salgas sin tu madre!*

10. Глаголска времена:

Презент и императив глагола који се у инфинитиву завршавају на *-car, -er, -ir* и код којих основа остаје иста у свим лицима.

а) Потврдни облици

б) Одрични облици

в) Презент глагола: *ser u estar*

г) Презент и императив глагола: *dar, hacer, ir, venir, poner, tener, salir, querer, poder, sentirse, haber (hay)*

д) перифрастични футур: *ir a + infinitivo*

ђ) *Prétérito perfecto simple, pretérito imperfecta у pretérito perfecto compuesto*, само употреба неколико основних типова реченица (без објашњења о грађењу): *estuve enfermo/a, he terminado, se me ha olvidado, no he entendido*